

HUME · SESSIÓ 42

Comentari integrador de Hume

REFERÈNCIES DE LA SESSIÓ

Pàgines de teoria de la sessió: pp. 97-104 del Dossier Resum.

Font primària utilitzada: p. 86,91,95 del Dossier Resum.

Correspondència: DIRECTA - la font es troba fora del tram teòric de la sessió.

FONT PRIMÀRIA

David Hume, Resum del Tractat de la naturalesa humana Fragment 1 · Dossier Resum, p. 86 (numeració interna) [7] [Enunciació del principi de la còpia: la realitat d'una idea es pot determinar buscant la impressió de la qual procedeix. Si aquesta no existeix, la idea no té valor] El nostre autor pensa que cap descobriment no podria haver-se fet més feliçment per decidir totes les controvèrsies referents a les idees que aquest: les impressions sempre són anteriors a les idees i cada / idea amb què estigui equipada la imaginació ha fet la seva aparició primer en una impressió corresponent. Aquestes últimes percepcions són totes tan clares i evidents que no admeten cap controvèrsia, mentre que moltes de les nostres idees són tan fosques que, fins i tot per a la ment que les forma, és gairebé impossible dir-ne exactament la naturalesa i la composició. D'acord amb això, quan alguna idea és ambigua, l'autor sempre recorre a la impressió, que ha de tornar clara i precisa la idea. I quan sospita que un terme filosòfic no té cap idea annexa (cosa molt habitual), pregunta sempre: De quina impressió deriva aquesta idea? I si no pot adduir cap impressió, conclou que el terme manca absolutament de significació. És d'aquesta manera com examina la nostra idea de substància i d'essència, i seria desitjable que aquest mètode rigorós fos més practicat en tots els debats filosòfics. Fragment 2 · Dossier Resum, p. 91 (numeració interna) [15] [És el costum, i no pas la raó, el que ens inclina a pensar que el futur serà d'acord amb el passat] Estem determinats només pel costum a suposar el futur d'acord amb el passat. Quan veig una bola de billar que es mou cap a una altra, la meua ment és moguda immediatament per l'hàbit cap a l'efecte ordinari i s'anticipa als meus ulls en concebre la segona bola en moviment. No hi ha res en aquests objectes, abstractament considerats i independentment de l'experiència, que em porti a formar aquesta conclusió: i fins i tot després d'haver tingut l'experiència de molts d'aquests efectes repetits, no hi ha cap argument que em determini a suposar que l'efecte estarà d'acord amb l'experiència passada. Les forces per les quals operen els cossos són totalment desconegudes. Només en percebem les qualitats sensibles: Quina raó tenim per pensar que les mateixes forces estaran sempre unides a les mateixes qualitats sensibles? No és, doncs, la raó, la guia de la vida, sinó el costum. Només ell determina la ment a suposar, en tots els casos, que el futur està d'acord amb el passat. Per fàcil que pugui semblar aquest pas, la raó no serà capaç de fer-ho, en tota l'eternitat. Fragment 3 · Dossier Resum, p. 95 (numeració interna) [25] [L'ànima no és més que una successió de percepcions diferents (no és cap substància). No tenim cap idea de substància material ni espiritual] Acabaré amb la lògica d'aquest autor comentant dues posicions que semblen ser peculiars d'ell, com ho són, també, moltes de les seves opinions. Afirma que l'ànima, en la mesura que podem concebre-la, no és sinó un sistema o sèrie de percepcions diferents com les de fred i calor, amor i odi, pensaments i sensacions, totes unides en conjunt, però sense una simplicitat o identitat perfectes. Descartes sostenia que el pensament era l'essència de la ment, no aquest o aquell altre pensament, sinó el pensament

en general. Això sembla absolutament intel·ligible, ja que tot el que existeix és particular. I, per tant, han de ser les nostres diferents percepcions particulars les que componguin la ment. Dic compondre la ment i no pas pertànyer a la ment. La ment no és una substància en què estiguin inherents les percepcions. Aquesta noció és tan intel·ligible com la cartesiana segons la qual el pensament, o percepció en general, és l'essència de la ment. No tenim cap idea de substància de cap tipus, ja que només tenim idea del que deriva d'alguna impressió, i no tenim impressió de cap substància, ja sigui material o espiritual. No coneixem res llevat de les qualitats i de les percepcions particulars. De la mateixa manera que la nostra idea d'un cos, un préssec per exemple, és només la idea de certes qualitats particulars, gust, color, figura, mida, consistència..., així la nostra idea d'una ment és només la idea de les percepcions particulars, sense la noció de cap cosa a la qual anomenem substància, sigui simple o composta.

GUIA DE LECTURA DE LA SESSIÓ

1. Identifica el problema filosòfic concret que planteja el fragment.
2. Formula la tesi o idea central amb les teves paraules.
3. Explica els conceptes del fragment que coincideixen amb el contingut de la sessió.
4. Relaciona el fragment amb el conjunt de la filosofia de l'autor sense limitar-te a resumir-lo.